

Experti proti ruskému vlivu: Osm opatření pro posílení odolnosti ČR a EU

Česká republika by se měla v návaznosti na události ve Vrbětčích a ruskou agresi na Ukrajině zaměřit na systémové posilování odolnosti státu vůči vlivům Ruska a dalších nedemokratických režimů. Zároveň je vhodné nutná opatření koordinovat v rámci EU, proto by měla ČR vzít toto téma jako jednu z priorit evropského předsednictví. Experti pěti nevládních organizací doporučují přijmout následujících osm systémových opatření.

1. Zřízení evropského registru skutečných majitelů na bázi posílené koordinace plánované v rámci 6. AML směrnice.¹ Tlak na členské státy (např. Kypr, ale i ČR) k naplnění požadavků stávajících směrnic (zejména fungování veřejné, aktuální a důvěryhodné evidence). Využití probíhající **novelizaci zákona o evidenci skutečných majitelů**², a to zejména posílením nástrojů k důslednému doložení vlastnických struktur firem (lze se inspirovat např. nástrojem [CERTIFIX](#)).

2. Novelizace další legislativy postihující praní špinavých peněz za účelem odstranění nedostatků, které se projevují při její aplikaci v praxi (např. umožnění odčerpávat peněžní prostředky zachycené v ČR na tzv. průtokových účtech, u nichž je podezření, že pocházejí z trestné činnosti).

3. Schválení zákona sankcionujícího hrubá porušení lidských práv a korupční jednání, tedy zavedení české obdoby tzv. Magnitského zákona.

4. Přísnější evidence skutečných majitelů nemovitostí po vzoru Velké Británie, tj. zavést zpřísněný režim evidence majitelů nemovitostí, popřípadě dodavatelů veřejných zakázek, příjemců dotací atp.

5. Zavedení pravidel pro odstřížení firem z daňových rájů od veřejných peněz - v souladu s programovým prohlášením vlády přijmout pravidla, která omezí poskytování veřejných prostředků offshorovým společnostem, a to v celém dodavatelském řetězci.

6. Efektivní využívání a přiměřené posilování stávajících kapacit státu v boji proti praní špinavých peněz - zejména v rámci FAÚ, ale také např. ministerstva průmyslu a obchodu, které se zabývá screeningem zahraničních investic.

7. Plné využití nástrojů datové analýzy pro odstřížení rizikových subjektů od dotací, veřejných zakázek a investičních pobídek - zejména formou průběžného screeningu uchazečů/zadatelů a podpůrné činnosti FAÚ/NCOZ pro závazné prověřování zjištěných rizik.

8. Zavedení pravidel pro transparentní lobbování za účelem omezení prostoru pro nežádoucí vměšování osob spjatých s nedemokratickými režimy.

¹https://ec.europa.eu/info/publications/210720-anti-money-laundering-countering-financing-terrorism_en?msclid=46d0c1a0b64b11ecbe9dca113c3dcf0f

² <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=ALBSCCYG8XHD>